

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 7. junija so pripeljali špeharji 42 voz s 67 komadi zaklanih svinj, štiri zaklana telata in dve telici. Svinjsko meso je bilo po 15 do 23 Din, špeh pa po 18 do 22 Din. Kmetje pa so pripeljali 52 vreč krumpirja po 0.75 do 1, sedem vreč čebule po 2.50 do 3 Din. Na trgu je bilo 8 voz sena po 50 do 65 Din, 3 voze slama po 45 do 55 Din, škop po 1.50 do 2 Din. Kozliček 60 do 140 Din. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, ovas 1.25 do 1.50, koruza 2, ajda 2, proso 2.50 do 3, fižol 2.50 do 3 Din. Gobe 24 do 30, jabolka 10 do 16, suhe slive 10 do 14 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 16, surovo maslo 32 do 40 Din. Jajca 0.75 do 1, med 14 do 16, črešnje 5 do 8 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem, dne 6. junija je bilo pripeljanih 394 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 150 do 200 Din; do 9 tednov stari od 280 do 300 Din; 3 do 4 mesece stari od 300 do 400 Din; 5 do 7 mesecev stari od 500 do 700 Din; 8 do 10 mesecev stari od 750 do 900 Din; eno leto stari od 1000 do 1200 Din. En kg žive teže od Din 9.50 do 12. Prodanih je bilo 256 komadov.

Mav, Blažena jutra, 12 obhajilnih pesmi. Poklonitev prevzvišenemu škofu dr. Karlinu za zlato mašo. Skladatelj Mav nam je zbral zopet lepo zbirko pesmi, ki jih bo vsak tudi manjši podeželski zbor prav z veseljem uporabljal. Besedilo je večinoma od M. Elizabete, ki tako zna ljubezen do Boga vlití v lepo pesem. Pesmi so za mešan zbor, zelo občutka polne, pa lahke. **Naročajo se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 ali Aleksandrova cesta 6.** Cena partituri Din 12.—. Posamezni glasovi se ne dobijo. Prepisovanje ni dovoljeno.

Zdravilne rastline: V besedi in podobi ter z navodilom, kako se pobirajo in suše. — Cena Din 6.—. V vsaki hiši potrebujejo za domača zdravila zdravilne rastline. — V marsikateri hiši pa mnogo dinarčkov prislužijo z nabiranjem zdravilnih rastlin. — Nobeni hiši ne bo žal za Din 6.—, ako naroči to knjižico pri Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5 ali Aleksandrova cesta 6.

Najnovejše.

Remunija dobila kralja Karola II. V petek se je vrnil iz Pariza na letalu romunski princ Karol v svojo domovino. Vojska, vlada, večina parlamenta in narod je sprejel princa z vsem navdušenjem. Po vrnitvi je podala ostavko vlada voditelja kmečke večinske stranke Manija, ki je bil vedno na strani princa Karla, ki je bil v inozemstvu 4 in pol leta. Sestavo nove vlade je prevzel dosedanji zunanji minister Minorescu. Nova vlada je sprejela soglasno predlog, da se veliki narodni skupščini predloži predlog o razveljavljenju takozvanega »Akta od 4. januarja 1926«, ki vsebuje določbe o kronski pravici kralja Mihaela I. (sina princa Karola). Velika narodna skupščina naj razveljavi razstoličenje prestolonaslednika Karola in naj ga proglasi za kralja Velike Rumunije. Narodna skupščina po številu 311 članov senata in poslanske zbornice, je sprejela predlog vlade s 310 proti enemu glasu in tako razveljavila zakon od 4. jan. 1926, s katerim so bile odvzete princu Karolu pravice do prestola. Istočasno je bil princ Karol proglašen za kralja pod imenom Karol II. Dosedanjega mladoletnega kralja Mihaela je proglasila skupščina za prestolonaslednika ter mu podelila naslov velikega vojvode Albe Julije.

Takoj po proglasitvi je pripeljal predsednik začasne vlade Minorescu princa Karola v dvorano, kjer je slovesno prisegel na ustavo. Po razglasitvi je podala Minorescova vlada ostavko. Kralj bo najbrž poveril setavo vlade prejšnjemu predsedniku Maniju, ki bo svojo prejšnjo vlado menda razširil.

Po vsej državi vlada svečano razpoloženje in veliko navdušenje. V Bukarešti je bil izstreljen ob proglasitvi Karola 101 topovski strel. Mesto je v zastavah, po ulicah manifestirajo množice za kralja. Iz vseh delov države prihajajo številne pozdravne brzojavke.

Obsodba Josipa Predavca. Dne 7. junija je bila razglašena v Zagrebu razsodba proti J. Predavcu. Razsodba je spoznala obtoženega ravnatelja hrvatske glavne zadruge krivim in je bil Predavec obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe, v katero se vračuna preiskovalni zapor od 10. decembra 1929. Plačati ima 5000 Din globe. Zastopniku zasebnega obtožitelja 9600 Din. Državljanske pravice izgubi za dobo 3 let. Oškodovanci se napotijo na redno civilno pot.

Razsodba beograjske sodne razprave proti dr. Mačku in tovarišem bo izrečena 14. junija.

Kmetijsko poučno potovanje.

Slovenjgradec, 6. junija 1930.

Že lansko leto je priredila naša kmet. podružnica izlet v Labud v Avstriji. Letos pa se je podružnica razbohotila in dvignila na rekordno število 209 članov. In sklenila je, da organizira svoj prvi poučni izlet v slovensko kmečko učilišče, na kmetijsko šolo v št. Jurju. Na predlog našega kmet. referenta pa se je tudi sklenilo, da si ogledamo še nekatera vzorna gospodarstva in naprednejše ekonomije v Savinjski dolini.

Pridrdrali smo torej minuli četrtek dne 5. junija na 5 tovornih avtomobilih, nad

70 članov kmet. podružnice, v Višnjo vas pri Vojniku, kjer smo si najprej ogledali pri sadjarskem nadzorniku v pok. g. Goricanu vse praktično preizkušene kmetijske stroje za malo kmetijo, posebno jasli za konje in prvovrstno plemensko živino. Ob 9. uri smo začeli z ogledovanjem razsežnega gospodarstva kmetijske šole v št. Jurju in je to ogledovanje trajalo do 1. ure popoldne.

Ravnatelj šole g. ing. Petkovšek je razkazal in raztolmačil toliko koristnih in za naše ljudi še povsem novih gospodarskih naprav. Šele ob 2. uri smo se poslovili v št. Jurju in smo nadaljevali potovanje preko Celja po Savinjski dolini. Prvi obisk kmetijske šole pa je zapustil v naših gorskih očakih neizbrisne vtise.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvo-tiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5

Zdaj pa zmaje z glavo. V spomin so mu prišle vse dobrote, ki mu jih je skazal njegov gospod.

»Laslo,« reče, »če mislite, da ste vi bolj prebrisani kakor Ivan Boltažar Ribl, se motite. To-liko vendar spoznam, da vem, kam pes taco moli. Vi hočete vjeti gospoda s slugom vred, na cekine pa lahko čakam do smrti.«

»Ne, stari lisjak, Ivan Boltažar Ribl ne ve ničesar povedati o svojem gospodu. Laslo Fekete z dvojnimi licem bo dobro storil, če se kmalu zgubi, da milostljivi gospod grof ne zve, kdo je hotel zapeljati njegovega zvestega slugo k nezvestobi.«

»In sluga grofa Tatenbaha,« poseže vmes Fekete, »naj premisli, ali hoče sprejeti obilno plačilo, ker potem je prepozno.«

V tem trenutku se sliši s hodnika glas grofa Tatenbaha, ki je klical svojega slugo. Glasen šum v dvorani je bilo znamenje, da gostje odhajajo. Zdajci se prikaže grof Tatenbah ter zakliče: »Svetilke!«

Laslo Fekete je izginil in Boltažar je hitel, da izvrši svojo službo ter obenem odnese s seboj lovsko suknjo z listinami, ki so postale za grofa Tatenbaha usodepolne.

XIV.

V gradu Liebenau.

Zvečer ministri zbrani val
So bili v kabinetu.

K. Havliček.

Južno od Gradca na vzhodnem bregu reke Mure je vas Liebenau, sedaj spojena z mestom Gradcem; tukaj v bližini je zgodovinsko polje, kjer sta leta 1532 vojskovodja Kacijaner in Ivan Ungnad in Ženeka na Koroškem, ki je bil Slovanom jako naklonjen, premagala s krdelom 3000 mož in konjenikov turške čete, ki so že ropale v Gradcu in hotele oditi z bogatim plenom v Turčijo. Osematisoč Turkov je tedaj padlo, med njimi je našel smrt sam Ibrahim paša. Ogromen plen je prišel v roke zmagovalcev, več kot tisoč krščanskih jetnikov je bilo rešenih. Vhod zmagovalcev v mesto popisujejo kronisti kot najsvečanejši.

Tukaj je stal že iz srednjega veka grad Liebenau, ki so ga posedovali med drugimi tudi grofje Herberstein.

Mimo Polakovega vzornega posestva v Novem Kloštru smo dospeli po nekam praznični in po črnih dneh gospodarskega propada nekam veselejši Savinjski dolini — bila je ravno birma — v Smartno ob Paki in smo obiskali prijaznega in za napredek kmetijstva tako silno vnetega g. barona Warsberga. Razen kmetijske šole pa je ugajal našim ljudem najbolj še obisk vzornega gospodarstva mladega posestnika g. Medveda v Prelogah pri Šoštanju. Obiskali smo ga že ob zaključku izleta. Je to v resnici vzoren posestnik in se obisk njegove kmetije priporoča vsem našim kmetovalcem, ki so vneti za moderne gospodarske zboljšave. Na mali, 12 orálov veliki kmetiji uporablja s preračunanim gospodarskim haskom vse gospodarske stroje, kakor sejalni stroj, železne pluge in brane itd. Veliko pozornost naših ljudi je vzbudila gnojnična pumpa, kakršne menda nima nikdo v Sloveniji. S to pumpo je mogoče škropiti na daljavo 20 m in se pumpa uporablja lahko tudi kot brizgalna. Že pri dveh požarih se je sijajno obnesla. Najprisrčnejša zahvala g. Medvedu za vsa jasna in ljubezniva gospodarska pojasnila.

Nazadnje smo se oglasili še pri dveh naših znancih, vnetih in zaslužnih gospodarskih pobornikih, pri g. Blatniku, načelniku kmetijske podružnice in pri šolskem upravitelju g. Stoparju v Velenju. Vsak izmed nas je ponesel s tega poučnega izleta občutek tihega zadovoljstva in jasno zavest pridobljenega gospodarskega znanja in doganjanja.

NAŠA DRUŠTVA

Teharje. Na koncertu, katerega priredi Prosvetno društvo Teharje v nedeljo dne 15. junija ob 10. uri v salonu gostilne g. Pušnika (Šušterčič) v Teharjah, se bodo izvajale sledeče točke: 1. Dr. Fr. Kilmovc: Geslo pavske zveze. 2. N. N.: Molitev. 3. Avgust Loban: Kislica sladka (pevska polka). 4. Vinko Vodopivec: Ves dan pri oknu. 5. Karlo Adamič: Vanjkušac (kolo). 6. Josip Pavčič: Pastarica (samospjev s spremljevanjem klavirja). Tenor poje g. Kazimir Modic. 7. Stanko Premrl: Korotan. 8. Karlo Adamič: Ples kralja Matjaža. 9. Iv. Ocvirk: Slovenske mladenke (dvospjev s spremljevanjem klavirja za sopran in alt).

10. Hrabr. Volarič: Ljudmila (dvospjev za sopran in alt s spremljevanjem klavirja). 11. Josip Pavčič: Pred durmi (samospjev za tenor s spremljevanjem klavirja; poje g. Kaz. Modic). 12. Emil Adamič: Planinec (samospjev za tenor s spremljevanjem klavirja; poje g. Kaz. Modic). 13. Jos. Suk: Suite, klavirski koncert, igra g. Fr. Luževič. 14. F. Ferjančič: Vzdihljaji slepega (kvartet z bas solo; pojejo sopran gđ. Lenika Ožek, alt gđ. Angela Zupane, tenor g. Kaz. Modic, bas g. Pepi Gajšek in bas solo g. Pepi Zabukošek. 15. Matija Tomc: Balada o Čičku. Točke 8, 11 in 12, katere so na lepkih stavljenih, se nadomeščajo s točkami v tem programu objavljenimi, ker je baritonist g. Mirko Močan zadržan in se izvajajo namesto teh točke za tenor solo.

Vojnik. Tukajšnji fantovski odsek katoliškega izobraževalnega društva priredi v nedeljo dne 15. junija svojo veliko tombolo z 10 glavnimi dobitki ter še mnogo drugih manjših dobitkov. Tablice se prodajajo po 3 Din, katerih se obilen nakup toplo priporoča. Med drugimi dobitki in razni servisi. Bog živi!

Središče. V nedeljo, dne 15. junija bo po večernicah v dvorani društvenega doma predavanje o preganjanju kristjanov v Rusiji. Predavanje bodo pojasnjevale izredno lepe in izbrane skloptične slike. Vabljeni vsi!

DOPISI

Beograd. Jubilej škofa Jegliča smo tudi v Beogradu svečano proslavili. Na Vnebohod je bila rana sveta maša s skupnim svetim obhajilom za našega jubilanta. Popoldne slovesne pete litanijske in nato slavnostna akademija v dvorani poleg cerkve Kristusa Kralja. Dekleta so dvorano lepo ovenčala. Akademija je obsegala te točke: 1. Flejšman: Triglav (mešani zbor). 2. Svojemu nadpastirju (deklamirala Franca Pretnerjeva). 3. Ipavec: Slovenec sem (moški zbor). 4. Veselo čebljanje naših malčkov (slovenski otroci). 5. Govor (kaplan Ulaga). 6. Mav: Varihom Slovenije (moški zbor). 7. Naš fantovski kres (deklamirali slovenski fantje). 8. Živa slika z Mihečičevo pesmijo Kristusa Kralja in recitacijo evangeljskih blagov. Akademije sta se udeležila tudi apostolski nuncij Pellegrinetti in minister dr. Korošec. Slovenci, zlasti naše služkinje v Beogradu, so se svečanosti v obilnem številu udeležili in navdušeno vzklikali prevzvišene jublantu, čigar slika je krasila dvorano. **Trbonje.** Sliši se, da je naš šolski upravi-

telj g. Martin Kranjčič vložil prošnjo za stalni pokoj, ker mu je potekla lepa doba 35 let, dolga doba tihega in skromnega dela na prosvetnem polju. Brez vsakega laskanja, je g. Kranjčič rez vzor učitelj, izboren pedagog in vzgleden vzgojitelj. Njegovi učenci, nekateri že učitelji, duhovniki in drugi uradniki, se ga vsi s hvaležnostjo spominjajo. Tudi trbojnjska mladina ga bo ohranila v hvaležnem in trajnem spominu. Povsod se čuje: »Škoda g. nadučitelja, da nas zapusti; bil je dober in moder vzgojitelj.« Služboval je v Dramljah, v Št. Vidu pri Grobelnem, v Svetini pri Celju, dolgo let v Škalah, v Št. Vidu nad Valdekom in v Trbonjah 11 let. Bil je povsod spoštovan in priljubljen. Tudi sam prav rad povdarja: Povsod, kjerkoli sem služboval, sem živel z duhovščino složno, dobro se zavedajoč, da sloga jači, nesloga tlačí, in da učitelj brez sloge ne more uspešno delovati v šoli in izven šole.« Prelepe besede in posnemanja vredne! Četudi njegova življenjska pot ni bila vedno s cveticami nastlana, da je bilo večkrat tudi mnogo trnja vmes, je vedno vesel in dobre volje. Znan je tudi kot dober pevec-tenorist. Kot tak nam je mnogokrat tudi v cerkvi zapel, da smo bili vsi veseli. Tudi v tem oziru ga homo pogrešali. Bog daj, da bi dobili na njegovo mesto njemu enakega in vrednega namestnika za nadučitelja! Njemu in njegovi ljubeznivi gospej želimo še mnoga leta krepkega zdravja in mirnega in veselega uživanja zlate in zaslužene svobode! — Občan.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 5. junija tega leta so nam zvonovi naznanili žalostno novice, da se je preselila v večno pomlad kornaj 35 let stara posestnica Marija Sever, rojena Cajnkar. Iskala je zdravja v mariborski bolnici, kjer se je podvrgla težki operaciji, ki ni prinesla zdravja. K večnemu počitku smo jo položili v soboto, dne 7. junija na magdalenskem pokopališču v Mariboru. Bila je vzorna žena in krščanska mati, za katero plakajo žalujoči mož in dve mali nepreskrbljeni hčerki. V miru počivaj, blaga žena!

Št. Ilj pri Velenju. Blagoslovitev društvenega doma se je razvila in pravi šentiljski narodni praznik. Ob desetih je lepa vrsta belo oblečenih deklic otvorila procesijo od cerkve proti novi stavbi, katero je blagoslovil vič. g. kanonik Vraber iz Maribora, ki je nato v cerkvi v izbranih besedah govoril o pomenu in namenu novega doma, povdarjajoč skrb katoliške cerkve za krščansko prosveto med ljudstvo. Popoldan je v društveni dvorani, ki je bila daleč premajhna za številno množico, g. podravnatelj Fr. Hrastelj v ognjevitem govoru proslavil 25 letnico šentiljskega prosvetnega društva. V posrečeni primeri med starimi gradovi na slovenski zemlji, ki razpadajo v prah, in med novimi gradovi, ki si jih stavi slovensko ljudstvo v obliki društvenih domov je govoril o važnosti krščanske prosvete. G. nadrevizor Pušenjak pa je v dobro premišljenem govoru povdarjal neprecenljive zasluge naših zadrug, ki v duhu Krekovem delujejo za dobrobit slovenskega ljudstva na podlagi zdravih zadrugnih načel. Tudi šentiljski posojilnica je iz majhnih začetkov vzrastla po teh načelih v vpoštevanja vreden zavod, o čemer pričča krasna stavba Društvenega doma. Domači pevski zbor je pod spretnim vodstvom g. Blagotinška iz Št. Andraža zapel nekaj prav primernih pesmi, ki so pokazale, kaj premora trdna volja in ljubezen do lepe slovenske pesmi. Dopržena deklamacija je proslavljala ta veliki šentiljski dan. Med posameznimi točkami je neumorno igrala rudarska godba iz Velenja. Nato se je razvila prava slovenska zabava na prostem. V zelenih šotorih so se prodajale različne dobrote domače in tuje in četa urnih deklet in fantov je skrbel, da je teh bodrot postal deležen, kdor je le hotel. Bogate opremljen muzej je skrbel za

Skupščina Prosvetne zveze na Brezjah.

Vsakoletna skupščina Prosvetne zveze na Brezjah se na željo mnogih vrši tudi letos. Ker pa je avgusta meseca evharistični kongres v Zagrebu, kamor bomo tudi povabili lavantince, se vrši skupščina Prosvetne zveze na Brezjah že julija. Prosili smo za polovično vožnjo, imamo zagotovilo, da bo prošnja ugodno rešena. Ker pa moramo s predpripravami začeti, vljudno prosimo prečastite župne urade, da oznanijo spodaj objavljeni spored in da začno sprejemati prijave. Prijavne pole naj blagovolijo gg. duhovniki sami nastaviti s stolpci: Ime, vstopna postaja, plača za izkaznico Din 5.—. Cena izkaznicam bo Din 5.—. Spored: Dne 6. junija: Odhod z nočnim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 21.50. Če bo potrebno, bodo vozili tudi dopolnilni vlaki. Dne 7. julija: Po dohodu

na Brezje sv. maše. Ob 10 dopoldne pridiga in slovesna služba božja. Ob pol 12. uri zbor. Popoldne čas za zasebne pobožnosti in izlet na Bled. — Zvečer ob 8. uri pridiga, litanijske in rimske procesije. Dne 8. julija: Od 4. ure dalje svete maše. Ob pol 6. uri slovesna sveta maša in pridiga. Nato dohod na vlak. Popoldne zveza z vsemi vlaki na stranskih progah.

Zaključek prijav: Da bomo mogli vse potrebno urediti glede vagonov, je treba prijave zaključiti z dnem 23. junija, da imamo mi vsaj 27. junija vse prijave v rokah in da lahko pravočasno razpošljemo izkaznice.

Povdarjamo znova, da se ta skupščina vrši na željo onih, ki želijo letos na Brezje in Bled, kakor vsako leto. Naj se zato istočasno povsod povdarja, da bo letos avgusta evharistični kongres v Zagrebu, za kar se bodo objavila posebna navodila.